

CONCEPTUL DE IDENTITATE CONSTITUȚIONALĂ ÎN MOTIVAREA DECIZIILOR CURȚILOR CONSTITUȚIONALE

Prof. univ. dr. Oksana ȘCERBANIUK

*Șef al Catedrei drept procesual,
Universitatea Națională din Cernăuți*

Abstract

This article analyzes the nature of constitutional identity. Constitutional identity is a set of basic constitutional provisions that form a significant (immutable, substantial) nucleus of the Constitution.

Constitutional identity is a set of constitutional provisions that express the peculiarities of a certain constitution, and making changes to which actually indicates the termination of its action in the original form). In our opinion, it is impossible to reduce the constitutional identity to a set of positive norms, and it is also necessary to consider A to calculate the constitutional traditions and constitutional values, which are divided by society, and the interpretation of the bodies of constitutional judicial control.

Keywords: *judicial arguments; constitutional identity; Constitutional Court; court decisions.*

Cea mai bună metodă de interpretare se poate schimba în timp. Teoriile contradictorii pot dicta mai întâi originalismul și apoi pot pierde puterea. În al doilea rând, alți factori care influențează interpretarea au o putere mai mare atunci când teoriile autorității dispar. Sunt luate în considerare, de asemenea, costurile procesului decizional și erorile determinate de normă în ceea ce privește instituțiile individuale. A treia înțelegere împinge într-o direcție diferită, spre utilitatea teoriei: autoritatea teoriei poate conta pentru luarea deciziilor fără a specifica persoana care decide să interpreteze un anumit text. Factorii de decizie pot utiliza teoriile autorității pentru a evalua puterea relativă a surselor de drept concurente. Metodele de interpretare și de luare a deciziilor în cunoștință de cauză ar trebui revizuite. Scepticii pot concluziona că teoria constituțională este un joc pe care îl câștigi fără să joci. Problema este că argumentele teoretice sunt adesea goale, concepute pentru a obține rezultate favorabile și pentru a rezolva problemele constituționale.

Identitatea constituțională a apărut recent ca un concept adecvat în teoria dreptului constituțional.

A apărut pentru prima dată în motivele deciziilor constituționale în a doua jumătate a secolului al XX-lea, în special în cazurile legate de procesul de integrare europeană.

Curțile constituționale din întreaga Europă au început să utilizeze această noțiune ca un contraargument juridic împotriva influenței crescânde a Curții Europene de Justiție asupra sistemelor juridice naționale ale statelor membre.

La nivel teoretic, utilizarea acestui nou concept a atras o mulțime de critici din partea savanților juridici, din cauza naturii lui insalubre. În același timp, există, de asemenea, mulți susținători ai acestui concept, în principal reprezentanți ai abordărilor civilizaționale și socioculturale ale dreptului. Oricum, este corect să spunem că acest concept a atras atenția avocaților constituționali, care, cu toate acestea, nu au ajuns încă la o înțelegere unitară a acestui concept. Unele dintre ele propun definirea identității constituționale ca metodă de argumentare juridică, dar nu există încă un studiu cuprinzător al acestui concept folosind realizările teoriei argumentării juridice.

Înainte de a trece la studiul acestui concept din standardele teoriei argumentării juridice, este necesar să se facă referire la istoria apariției și dezvoltării identității constituționale, precum și să se determine abordările explicațiilor sale care există în prezent în dreptul constituțional. „Identitatea constituțională” este un concept relativ nou în doctrina juridică¹ constituțională și judiciară. După s-a menționat în literatura juridică, din punct de vedere doctrinar, conceptul de identitate a fost studiat în principal ca subiect de cercetare socială² și abia recent a început să atragă atenția savanților juridici, în principal avocaților și constituționaliștilor europeni și internaționali. Motivul pentru atenția sporită acordată acestui subiect în jurisprudență a fost că acest concept de „identitate” a apărut și a început să fie utilizat în mod activ de către instanțele constituționale europene pentru a justifica deciziile legate de procesul de integrare europeană și extinderea influenței instituțiilor supra-naționale ale organizațiilor internaționale, în special UE, în ceea ce privește sistemele juridice interne ale statelor membre, conceptul de „identitate” a apărut simultan în practica judiciară constituțională din afara Europei. Cu toate acestea, ratificarea consecventă a tratatelor internaționale privind instituirea și acordarea de competențe instituțiilor Uniunii Europene, în special Tratatelor de la Maastricht și Lisabona, a condus la apariția unor cercetări științifice moderne pe teme problematice³.

În același timp, alți autori menționează în mod diferit conceptul de identitate constituțională în deciziile organismelor europene de control constituțional. Formarea bazei acestei teorii a avut loc în prima decizie a Curții Constituționale

¹ A. saiz Arnaiz, C. Alcobarro Llivina (eds.), *Constitutional Identity and European Integration*, Antwerp: intersentia, 2013.

² Anna Śledzińska-Simon, *Constitutional Identity in 3D: A Model of Individual, Relational, and Collective Self and its Application in Poland*, 13(1) *International Journal of Constitutional Law* 124 (2015).

³ José L. Martí, *Two Different Ideas of Constitutional Identity: Identity of the Constitution v. Identity of the People in National Constitutional Identity and European Integration*, nota 7.

Federale a Germaniei, adoptată după crearea acesteia, în care curtea a formulat o serie de dispoziții conceptuale de bază privind competențele sale, abordări ale interpretării legii fundamentale a Germaniei, precum și pe modelul construirii relațiilor federale, care a fost de mare importanță pentru unificarea Germaniei în anii postbelici. acest caz din 1951, în care Curtea a revizuit constituționalitatea legilor germane și a devenit baza fuziunii terenurilor din sud-vestul Germaniei. Deși în speță noțiunea de identitate constituțională nu a fost formulată în mod direct, natura fundamentală a pozițiilor juridice exprimate de Curte în prezenta decizie ne permite de fapt să fim de acord că în această decizie au fost puse bazele de bază ale acestui concept.

Poziția Curții Constituționale Federale a Germaniei, în conformitate cu faptul că fiecare articol constituțional se află în anumite relații cu toate celelalte puncte și că împreună formează integritate. El consideră că unele principii constituționale și concepte de bază au venit din întreaga Lege fundamentală, care este supusă altor norme constituționale⁴, dar nu toți autorii propun să considere acest caz ca fiind primul exemplu al unei decizii în care curtea constituțională națională se ridică la conceptul de identitate constituțională. Exemple de decizii constituționale în care acest concept a fost formulat și utilizat pentru a-l justifica pot fi atribuite anilor '70 și '80. Acestea sunt legate (împreună cu procesele de contracarare a instanțelor constituționale naționale europene) cu promovarea doctrinei supremației dreptului UE asupra legislației naționale a Curții de Justiție a Uniunii Europene⁵. Potrivit unor autori, acest concept oferă abordări de înțelegere a identității constituționale, a fost formulat de Curtea Constituțională a Italiei ca o doctrină a „contra-restricțiilor”. Curtea Constituțională, în decizia sa din 18 decembrie 1973, în cazul Frontini⁶, și, un pic mai târziu, în decizia din 8 iunie 1984, în cazul Granital⁷, a remarcat că astfel de restricții privind suveranitatea nu sunt permise dacă sunt contrare ordinii constituționale sau încalcă drepturile fundamentale protejate de constituție. Își desfășoară poziția, Curtea Constituțională italiană a făcut referire la articolul 11 din Constituția italiană, conform căruia Italia convine asupra condițiilor de egalitate cu alte state pentru a limita suveranitatea care ar putea fi necesară ordinii mondiale pentru a asigura pacea și justiția între popoare⁸. Prin interpretarea acestei norme, Curtea a dat asigurări că competențele statului sunt în prezent limitate în domeniul funcțiilor

⁴ Leibholz 1952, p. 725. Potrivit autorilor, această poziție juridică corespunde unei înțelegeri a identității constituționale ca dispoziții de bază ale Constituției. Acest concept va fi discutat mai jos.

⁵ Diana-urania Galetta, *European Union Law in the Jurisprudence of Italian High Courts: Is the Counter-Limits Doctrine a Dog That Barks but Does Not Bite?*, 21(4) european Public Law 747 (2015).

⁶ Constitutional Court of Italy, *Frontini v. Ministero delle Finanze*, Case No. 183, 27 december 1973, [1974] 2 C.M.L.r. 372.

⁷ Constitutional Court of Italy, *S.p.a. Granital v. Amministrazione delle Finanze dello Stato*, Case No. 170, 8 June 1984, [1984] C.M.L.r. 756.

⁸ Constitution of the Italian Republic (Nov. 1, 2019), disponibilă pe https://www.senato.it/documen/ repository/istituzione/costituzione_inglese.pdf.

legislative, judiciare și executive prin transferul unora dintre aceste competențe către Comunitate. În domeniul competenței comunitare, aceste funcții sunt îndeplinite de instituțiile comunitare în conformitate cu formele și procedurile Comunității și în conformitate cu garanțiile Comunității: nu este de așteptat ca să acționeze Comunitatea în forme italiene sau cu garanții italiene, ar fi un referendum sau un control jurisdicțional al Curții Constituționale⁹.

Curtea a remarcat, de asemenea, că instituțiile comunitare nu sunt împuternicite să încalce principiile constituționale de bază sau drepturile fundamentale. Dacă ar avea Comunitatea puterea de a influența aceste principii și drepturi, suveranitatea Italiei ar fi de fapt nulă. O astfel de competență de a nega suveranitatea Italiei nu este prevăzută la articolul 11 din Constituție. Statul poate conveni să își limiteze suveranitatea în conformitate cu articolul 11 din Constituție. Cu toate acestea, abolirea suveranității depășește competențele prevăzute de dispoziția constituțională.

Astfel, prototipul conceptului de identitate constituțională în practica judiciară constituțională italiană a fost doctrina contramăsurilor sau a limitelor constituționale, pe care Curtea Constituțională italiană a definit-o ca fiind baza principiilor constituționale și a drepturilor fundamentale garantate de Constituție.

Recunoscând importanța practicii judiciare constituționale italiene în modelarea doctrinei identității constituționale, majoritatea autorilor contemporani provin din faptul că aceasta a fost formulată de Curtea Constituțională germană pentru prima dată în cazul Solange I, în mare parte pentru că terminologia „identității” a fost folosită pentru prima dată acolo.

Principala direcție a deciziei a fost aceea de a lăsa în urmă dreptul Curții Constituționale de a revizui legea secundară adoptată de Comunitatea Economică Europeană de atunci împotriva drepturilor fundamentale ale Constituției germane, până la adoptarea Cartei europene a drepturilor, care era egală cu protecția prevăzută în Constituție. Curtea Constituțională și-a apărat dreptul de revizuire, invocând faptul că drepturile fundamentale constituie o structură substanțială a Constituției sau a identității acesteia, și a adăugat că transferul puterilor suverane nu poate duce la o schimbare a identității Constituției fără modificări oficiale. Este important de remarcat faptul că Curtea Constituțională germană a redus „identitatea constituțională la principiile de bază din care drepturile fundamentale au fost încălcate în Constituție, în loc să echivaleze identitatea cu drepturile ca atare”.

Curtea Constituțională Federală germană, într-o decizie privind ratificarea de către Germania a Tratatului de la Maastricht (decizia Tratatului de la Maastricht), demonstrând activism judiciar, a permis unui grup de solicitanți privați să conteste constituționalitatea actului parlamentului care a fost de acord cu tratatul, deși legea nu i-a afectat în mod direct. Analizând constituționalitatea acestei legi, Curtea

⁹ Maria Cartabia, *The Italian Constitutional Court and the Relationship Between the Italian Legal System and the European Community*, 12(1) Michigan Journal of international Law 173, 180 (1990).

Constituțională Federală a Germaniei a indicat că Germania are dreptul de a participa la Uniunea Europeană numai dacă nu încalcă dispozițiile art. 79 alin. (3) din Constituția Germană. Aceste prevederi ale Legii fundamentale a Germaniei sunt așa-numita „clausulă a eternității” – o serie de dispoziții constituționale sau principii de bază ale Constituției germane care nu pot fi schimbate. În conformitate cu acest articol, modificările aduse Legii fundamentale a Germaniei care influențează divizia Federației pe Pământ, participarea fundamentală a acestora la procesul legislativ, precum și dispozițiile privind integritatea și inalienabilul drepturilor omului, principiul unei democratice și Starea socială, suveranitatea populară și dreptul la rezistență la rezistența inacceptabilă.

Cu procesul de extindere a Uniunii Europene în perioada 2004-2007, doctrina identității constituționale devine mai influentă. După cum s-a menționat în literatură, adoptarea Tratatului de la Lisabona a provocat o discuție rapidă cu privire la riscurile pierderii finală a identității naționale de către statele membre ale Uniunii Europene și a condus la „efectul de domino” sub forma unei serii de decizii a instanțelor constituționale și superioare ale majorității statelor membre (Franța, Austria, Letonia, Lituania., Germania, Ungaria, Polonia, Republica Cehă, Danemarca, Irlanda etc.). Tratatul de la Lisabona avea două inovații fundamentale.

În primul rând, extinderea competențelor jurisdicționale ale instanței Uniunii Europene și consolidarea dreptului său exclusiv de a interpreta și de a aplica Carta Uniunii Europene privind drepturile omului.

În al doilea rând, o extindere semnificativă a conceptului de „identitate națională”, punctul de recunoaștere și respect pentru care a fost cuprins în art. 6 alin. (3) din Tratatul de la Maastricht de a introduce amendamente adecvate. Astfel, potrivit primei ediții a acestei norme, „Uniunea trebuie să respecte identitatea națională a statelor sale participante”.

După cum s-a menționat în literatură, noul articol a fost notat în literatura de specialitate, care nu a fost practic folosit de Curtea Uniunii Europene și o natură mai politică care a acoperit în mod semnificativ caracteristicile lingvistice, etnice, religioase și culturale ale statelor, nu care acoperă aspectele constituționale și politice. Odată cu adoptarea Tratatului de la Lisabona, conceptul de identitate a început să fie interpretat în constituirea legală, nu numai în aspecte culturale și lingvistice. Astfel, conform noilor prevederi ale art. 4 alin. (2), Uniunea va respecta egalitatea statelor membre înainte de acorduri, precum și identitatea lor națională inerentă structurilor principale, politice și constituționale, inclusiv auto-guvern. Trebuie să respecte funcțiile lor de bază ale statului, inclusiv asigurarea integrității teritoriale a statului, menținând aplicarea legii și protecția securității naționale. În special, securitatea națională rămâne responsabilitatea exclusivă a fiecărui stat membru.

Această formulă largă a conceptului de „identitate națională” în formularea Acordului de la Lisabona a permis un număr de autori să concluzioneze că concentrarea noii norme privind caracteristicile funcționale a statului a transferat accentul

pe identitatea națională la constituțional, care, în cele din urmă, au condus la faptul că instanțele constituționale europene și-au dezvoltat propriile concepte de identitate de stat constituțională.

Practica Curții Constituționale a Germaniei rămâne cea mai renumită în această perioadă, în cadrul căreia Curtea a verificat relevanța Tratatului de la Lisabona cu prevederile Legii fundamentale a Germaniei și a atras atenția unei game largi de cercetători europeni la probleme de identitate constituțională. În special, Curtea Constituțională Federală din Germania a spus că a fost competent să ia în considerare problemele UE privind respectarea „identității constituționale” a legii fundamentale a Federației Republicii Germania și nu numai că va permite, ci și obligă guvernul să nu efectueze acte UE și să ia măsuri pentru a proteja identitatea constituțională. Dezvoltarea acestui concept, în special, Curtea Constituțională a Germaniei a subliniat că statul este un spațiu natural și primar pentru exprimarea democrației într-un spațiu constituțional paneuropean. Având în vedere acest lucru, identitatea constituțională include o statalitate suverană din Germania, care nu poate fi înstrăinată de integrarea europeană¹⁰.

Determinarea sferei de identitate, Curtea a enumerat numărul de funcții de bază ale statului, asupra cărora pierderea controlului implică pierderea suveranității. În special, Curtea a constatat că integrarea ar trebui să lase suficient spațiu pentru formarea politică a sferelor economice, culturale și sociale ale societății în statele membre.

Curtea a hotărât că există, de asemenea, decizii democratice legate de dreptul penal, monopolul statului privind aplicarea forțelor armate, aspecte ale veniturilor și cheltuielilor de stat, a conceptului german al statului social, precum și a deciziilor referitoare la planul cultural al societate, cum ar fi dreptul familiei, educația și religia.

Conceptul de identitate constituțională, formulat de Curtea Constituțională a Germaniei într-o decizie privind cazul de la Lisabona, a jucat un rol important nu numai în determinarea utilizării legislației europene în legislația națională, precum și soarta integrării ulterioare a Germania către UE.

În acest caz, doctrina judiciară a identității constituționale a fost o garanție importantă pentru a proteja suveranitatea națională.

Practica Curții Constituționale a Republicii Cehe, care a considerat de două ori problema respectării prevederilor Tratatului de la Lisabona a Constituției țării și în ambele cazuri privind conceptul de suveranitate pentru a determina identitatea constituțională a statului, este de asemenea indicativ. Astfel, în rezoluția din

¹⁰ Federal Constitutional Court of Germany, Lisbon Treaty, 123 BverfGe 267 (2009), para. 216. *Seedaniel thym, Attack or Retreat? Evolving Themes and Strategies of the Judicial Dialogue Between the German Constitutional Court and the European Court of Justice in Constitutional Conversations in Europe: Actors, Topics and Procedures* 235, 242 (M. Claes et al. (eds.), Antwerp: intersentia, 2012); dieter Grimm, *Defending Sovereign Statehood Against Transforming the Union into a State*, 5(3) european Constitutional Law 353 (2009).

26 noiembrie 2008, Curtea a recunoscut că există anumite restricții privind transferul puterilor suverane ale statului asupra nivelului supranațional, care „ar trebui să fie lăsat, mai presus de toate, organismul legislativ pentru a determina că a priori este o problemă politică care oferă un organ legislativ de libertate largă de discreție”¹¹. În decizia sa din 11 martie 2009, Curtea și-a exprimat poziția că, într-un stat juridic democratic modern, suveranitatea statului nu este un scop în sine, care este izolat și este un mijloc de exercitare a valorilor principale pe care se construiește un stat democratic al statului de drept¹².

El a afirmat că principala manifestare a suveranității este capacitatea de a continua să elimine drepturile suverane sau de a transfera anumite puteri temporar sau pentru totdeauna.

De asemenea, este interesant faptul că Curtea Constituțională a Republicii Ceha a subliniat că Curtea poate verifica dacă actul autorităților Uniunii a adoptat de Republica Cehă a Uniunii Europene, în special „refuzul identității valorilor”. Curtea Constituțională a menționat, de asemenea, că va exista un stat și structurile lor constituționale de bază, precum și valorile, principiile și drepturile fundamentale care nu pot fi pierdute prin crearea unei organizații supranaționale.

Astfel, apariția și formarea în continuare a doctrinei identității constituționale în practica europeană de aplicare a legii constituționale nu sunt asociate cu procesele de integrare ale UE și necesitatea de a stabili o contragreutate care să extindă competența organelor supranaționale pentru a proteja suveranitatea statelor membre. Doctrina identității constituționale ca mijloc legal de combatere a extinderii autorităților juridice și impactul acestora asupra sistemelor juridice naționale se caracterizează nu numai pentru puterile europene în relațiile lor cu Uniunea Europeană, ci și pentru țările din continentul sud-american în relații cu Curtea inter-americană a drepturilor omului. În acest caz, exemplul Curții Supreme din Argentina merită o atenție, care, în decizia sa din 14 februarie 2014, pentru prima dată în istoria sa, a recunoscut decizia acestui organism supranațional cu referire la contradicțiile sale de identitatea constituțională a Argentina în înțelegerea sa de către Curtea Supremă.

Apelul la identitatea constituțională ca o fundamentare a deciziilor sale, organele constituționale ale controlului judiciar, nu indică întotdeauna un conflict între organele jurisdicționale naționale și internaționale și necesitatea de a sprijini puterile suverane ale statului în relațiile cu asociațiile supranaționale și acest lucru poate fi datorat la prezența unui număr de motive interne.

¹¹ Constitutional Court of the Czech republic, Judgment of 26 November 2008, Pl. Ús 19/08: Treaty of Lisbon I, para. 109 (Nov. 1, 2019), disponibilă pe <https://www.usoud.cz/en/decisions/20081126-pl-us-1908-treaty-of-lisbon-i-1/>.

¹² Constitutional Court of the Czech republic, Judgment of 3 November 2009, Pl. Ús 29/09: Treaty of Lisbon II, para. 147 (Nov. 1, 2019), disponibilă pe https://www.cvce.eu/content/publication/2013/10/22/c746a974-58eb-4907-b022-c9f486b6c3d2/publishable_en.pdf.

Un exemplu, India, este remarcabil în acest context în care conceptul de identitate constituțională este asociat cu procedura de modificare a Constituției Indiei. După cum s-a menționat de un număr de cercetători, Curtea Supremă din India s-a confruntat cu o problemă de identitate constituțională mult mai clar și mai direct decât instanțele din majoritatea țărilor, motivul obiectiv al căruia are o încercare de a face schimbări în Constituția Indiei, care contrazice semnificativ constituția, rezolvând problema de mai sus, Curtea Supremă din India a dezvoltat doctrina principală structurile Constituției, potrivit căreia unele prevederi ale Constituției Indiei sunt recunoscute ca principal pentru a-și asigura integritatea și pentru a garanta imunitatea sa de la schimbări semnificative. Competențele de a face corecții sunt supuse unei limitări implicite inerente structurii de bază a Constituției Indiei. Justificarea existenței așa-numitelor restricții semnificative de revizuire constituțională, Curtea Supremă, în decizia sa în cazul lui Kesavanand Bharatia împotriva statului Kerala, a declarat că expresia „Modificarea acestei Constituții” nu permite Parlamentului să anuleze sau să scadă drepturile de bază sau complet pentru a schimba principalele caracteristici ale Constituției pentru a distruge. Identitatea sa. În acestea, Parlamentul poate modifica fiecare articol.

Într-o altă decizie ulterioară, Curtea a menționat, de asemenea, că, în cazul în care puterea nelimitată a amendamentelor va fi asigurată prin amendamente la Constituție, structura, și chiar a pus capăt, schimbându-și complet identitatea.

Un alt caz interesant este America, unde conceptul de identitate constituțională nu a fost formulat direct de Curtea Supremă. În același timp, identitatea sa a provocat un interes deosebit din partea comunității științifice și a fost studiată profund în doctrina americană nu numai ca o identitate constituțională ca un concept, ci și ca o identitate națională a Americii. După cum indică unii autori, identitatea națională americană este în întregime dependentă de Constituția noastră¹³. Aceasta înseamnă că Constituția SUA este un mijloc prin care poporul american reprezintă americanii, un act de asociere și expresie a identității sale externe ca națiune. După cum s-a menționat în literatură, acesta este un fenomen unic inerent în America. În alte țări, identitatea națională, de regulă, este asociată cu circumstanțe care nu derivă direct din adoptarea Constituției și, uneori, se bazează pe legăturile imaginare de control între societate și stat prin motive etnice, religioase și sunt împărțite în grupuri etnice, bazate pe grupurile non-creștine., Surse politice. Punctul inițial al identității americane naționale este Constituția. Din motivul că Curtea Supremă a Statelor Unite „are ultimul cuvânt” în interpretarea prevederilor Constituției, unii autori confirmă faptul că Curtea Supremă a SUA este un organism pe care identitatea națională îl

¹³ Akhil r. Amar, *America's Unwritten Constitution: The Precedents and Principles We Live By* (New York: Basic Books, 2012); Alexander M. Bickel, *The Least Dangerous Branch: The Supreme Court at the Bar of Politics* (Indianapolis: Bobbs-Merrill, 1962); Jacobsohn 2006.

exprimă printr-o interpretare constituțională, în consecință, o interpretare constituțională, ca autorii, devine esențială pentru determinarea identității constituționale americane¹⁴.

Astfel, problema identității constituționale în doctrina americană și practica de aplicare a legii constituționale este propusă pentru a fi luată în considerare prin prisma problemelor de interpretare și utilizarea împrumuturilor constituționale, care, potrivit autorilor, subliniază faptul că acest concept de identitate constituțională nu este mai puțin legat de interpretarea constituțională.

Concluzii

Practica judiciară constituțională, pe care am citat-o, demonstrează diferența de abordări în determinarea conceptului de identitate constituțională, legând-o în unele cazuri cu principiile și drepturile constituționale principale (Italia), puterile suverane ale statului (Germania), prezența dispozițiilor referitoare la principala structură de aboliție sau la modificările din Constituție (India), precum și necesitatea de a menține tradițiile juridice naționale (SUA) [după cum se menționează în literatură, conceptul de identitate constituțională are trei sfere de aplicare: 1) deciziile privind legalitatea amendamentelor; 2) soluții asociate cu dialogul instanțelor de diferite sisteme juridice; 3) decizia privind problemele legate de integrare în cadrul organizațiilor supranaționale. A se vedea Śledzińska-Simon 2015]. O analiză a practicii judiciare constituționale în care se dezvoltă conceptul de identitate constituțională demonstrează o serie de circumstanțe de utilizare a doctrinei identității constituționale, deoarece fundamentarea deciziilor constituționale nu este determinată de circumstanțele obiective externe. În plus, aceste circumstanțe sunt de obicei negative în ceea ce privește funcționarea stabilă a statului și sunt compilate, de exemplu, sub forma unei amenințări la o pierdere completă a suveranității, necesitatea de a asigura integritatea teritorială și stabilitatea constituțională a statului. Această circumstanță sugerează că doctrina identității constituționale în fiecare stat individual, în fiecare etapă separată a dezvoltării sale, este, în primul rând, plină de un conținut național și istoric specific, bazat pe caracteristicile sistemului juridic național, tradițiile culturale, juridice și istorice, și, în al doilea rând, determinată de aceste probleme juridice obiective care trebuie rezolvate de o anumită perioadă istorică de timp. Dacă luăm în considerare setul de probleme prin prisma principalilor termeni conceptuali care există în teoria dreptului constituțional, atunci trebuie remarcat faptul că acest concept de identitate constituțională este cel mai vizibil de astfel de concepte ca

¹⁴ *Interpretative Theories as Roadmaps to Constitutional Identity: The Case of the United States*, 4(3) Global Constitutionalism 289 (2015)66Id.

principii constituționale și valori constituționale, tradiții constituționale, interpretarea constituțională, suveranitatea de stat, precum și cu chestiunea interacțiunii dintre jurisdicțiile interstatale naționale.

Literatura:

1. A. saiz Arnaiz, C. Alcoberro Llivina (eds.), *Constitutional Identity and European Integration*, Antwerp: intersentia, 2013.
2. Anna Śledzińska-Simon, *Constitutional Identity in 3D: A Model of Individual, Relational, and Collective Self and its Application in Poland*, 13(1) international Journal of Constitutional Law 124 (2015).
3. José L. Martí, *Two Different Ideas of Constitutional Identity: Identity of the Constitution v. Identity of the People in National Constitutional Identity and European Integration*, nota 7.
4. Leibholz 1952, p. 725.
5. Diana-urania Galetta, *European Union Law in the Jurisprudence of Italian High Courts: Is the Counter-Limits Doctrine a Dog That Barks but Does Not Bite?*, 21(4) european Public Law 747 (2015).
6. Constitutional Court of Italy, *Frontini v. Ministero delle Finanze*, Case No. 183, 27 december 1973, [1974] 2 C.M.L.r. 372.
7. Constitutional Court of italy, *S.p.a. Granital v. Amministrazione delle Finanze dello Stato*, Case No. 170, 8 June 1984, [1984] C.M.L.r. 756.
8. Constitution of the italian republic (Nov. 1, 2019), disponibilă pe https://www.senato.it/documenti/repository/istituzione/costituzione_inglese.pdf.
9. Maria Cartabia, *The Italian Constitutional Court and the Relationship Between the Italian Legal System and the European Community*, 12(1) Michigan Journal of international Law 173, 180 (1990).
10. Federal Constitutional Court of Germany, *Lisbon Treaty*, 123 BverfGe 267 (2009), para. 216. *Seedaniel thym, Attack or Retreat? Evolving Themes and Strategies of the Judicial Dialogue Between the German Constitutional Court and the European Court of Justice in Constitutional Conversations in Europe: Actors, Topics and Procedures* 235, 242 (M. Claes et al. (eds.), Antwerp: intersentia, 2012); dieter Grimm, *Defending Sovereign Statehood Against Transforming the Union into a State*, 5(3) european Constitutional Law 353 (2009).
11. Constitutional Court of the Czech republic, *Judgment of 26 November 2008*, Pl. Ús 19/08: *Treaty of Lisbon I*, para. 109 (Nov. 1, 2019), disponibilă pe <https://www.usoud.cz/en/decisions/20081126-pl-us-1908-treaty-of-lisbon-i-1/>.
12. Constitutional Court of the Czech republic, *Judgment of 3 November 2009*, Pl. Ús 29/09: *Treaty of Lisbon II*, para. 147 (Nov. 1, 2019), disponibilă pe

https://www.cvce.eu/content/publication/2013/10/22/c746a974-58eb-4907-b022-c9f486b6c3d2/publishable_en.pdf.

13. Akhil r. Amar, *America's Unwritten Constitution: The Precedents and Principles We Live By* (New york: Basic Books, 2012); Alexander M. Bickel, *The Least Dangerous Branch: The Supreme Court at the Bar of Politics* (indianapolis: Bobbs-Merrill, 1962); Jacobsohn 2006.

14. *Interpretative Theories as Roadmaps to Constitutional Identity: The Case of the United States*, 4(3) *Global Constitutionalism* 289 (2015)66Id.